

Oekraïne

'Dit land oogt niet erg aantrekkelijk

Hoe is het om als Nederlandse RA in het buitenland te werken? Welke positie hebben accountants? Zijn er opmerkelijke verschillen met Nederland? In de zesde aflevering van een serie: Oekraïne.

ADRIE BOXMEER

Hoe is dat: accountant zijn in het grootste, maar waarschijnlijk ook onbekendste land van Europa: Oekraïne? Want in tegenstelling tot Rusland, dat meer tot de westerse verbeelding spreekt, behoort de voormalige Sovjetrepubliek met Kiev als hoofdstad wel volledig tot ons werelddeel. Desondanks weten we heel weinig van Oekraïne. Dat geldt niet voor Floris Schuring (38). Want hij is niet alleen alweer vijf jaar werkzaam in dat land, hij is inmiddels ook getrouwd met een Oekraïense. "En dat helpt zeer zeker om het land beter te leren kennen." Floris Schuring vertoef van de veertien jaar dat hij in het vak zit er inmiddels al negen in het buitenland. Na vijf jaar in Nederland te hebben gewerkt, ging hij in 1995 voor KPMG naar Brazilië. Hij ervoer dat als een geweldige tijd. En hij had er zeker ook langer kunnen blijven, maar toen hij in 1999 de kans kreeg om te worden overgeplaatst naar Oekraïne bedacht hij zich geen moment. "Het was een kans die zich aandeede en die ik met beide handen heb gegrepen."

Banken

KPMG is het op een na grootste kantoor in de vroegere Sovjetrepubliek. Ernst & Young heeft

er, net als in Rusland, het grootste deel van de markt in handen. PricewaterhouseCoopers is net iets kleiner dan KPMG, terwijl Deloitte hekkensluiter is. KPMG heeft één kantoor in Oekraïne, in Kiev, met 120 medewerkers. Floris Schuring is een van de zes buitenlanders. Naast een landgenoot zijn dat twee Amerikanen, een Britse en een Albanese. KPMG is in Oekraïne onder meer actief voor een groot aantal lokale bedrijven. Schuring: "Binnen die portefeuille zijn het met name banken waarvoor we werken. Maar ook in diverse andere sectoren zijn we vertegenwoordigd, zoals de energiesector en de staalindustrie. We werken ook wel voor dochterondernemingen van buitenlandse bedrijven. Maar dat is inmiddels duidelijk een kleiner deel van onze werkzaamheden dan hetgeen we doen voor lokale bedrijven."

Kopschuw

De reden voor de naar verhouding grote vertegenwoordiging van lokale bedrijven in de portfolio van KPMG is simpel te verklaren. Floris Schuring: "Oekraïne is niet erg aantrekkelijk voor buitenlandse investeerders. Dat is een groot verschil met Rusland. Ondanks dat

FOTO: FOTOSTOCK

'k voor buitenlandse investeerders'

het land een grote bevolking kent, van circa 48 miljoen inwoners, en een sterke economische groei, zijn er allerlei zaken waardoor buitenlandse investeerders worden afgeschrikt. Zo ligt het inkomen per hoofd van de bevolking hier beduidend lager dan in Rusland. En buitenlandse ondernemingen die hier een bedrijf willen overnemen, hebben te maken met onduidelijke wetgeving ten aanzien van eigendomsverhoudingen. Dat maakt internationale investeerders kopschuw.”

Corruptie

En dan is er ook nog, niet te vergeten, de corruptie. Want zelfs dat is nog een verschil met Rusland: de corruptie in Oekraïne is namelijk nog groter. Het land staat op de lijst van corrupte samenlevingen vrij hoog. Uiteraard heeft KPMG als westerse onderneming die zaken doet in het land daarmee te maken. Schuring: “Dat gaat soms zo ver dat bij inschrijving op een bepaald project, degene die de opdracht moet toewijzen ons laat weten dat het ons wordt gegund als we maar wat extra geld op tafel leggen. Daar doen we dus niet aan mee.” Het mag geen verbazing wekken dat het land nog geen regelgeving kent op het gebied van

corporate governance. Wel gelden er sinds enkele jaren eigen nationale accounting standards. Schuring: “Die vervingen de regels die nog stamden uit de Sovjettijd, toen het vak meer gericht was op het tevreden stellen van de belastingdienst dan op een zo getrouw mogelijk verslag doen van de financiële toestand van een onderneming.”

Lokale kantoren

In Oekraïne geldt een controleplicht voor onder meer ondernemingen die beursgenoteerd zijn en voor financiële instellingen. Een deel van deze ondernemingen wordt gecontroleerd door lokale kantoren. Floris Schuring plaatst vraagtekens bij de kwaliteit van deze controles. “Het gaat dan om audits waarvan je je kunt afvragen of die aan onze criteria voldoen. Als reactie daarop zie je dat ondernemingen die afhankelijk zijn van buitenlands kapitaal of die dochterondernemingen zijn van internationale concerns een beroep doen op een van de kantoren van de big four.”

Oude Aeroflot-vliegtuigen

Floris Schuring reageert enthousiast als we hem vragen het land waar hij nu alweer vijf

jaar verblijft eens te beschrijven. “Ik reis veel voor mijn werk, dus ik zie veel van het land. Vooral de Krim, in het zuiden aan de Zwarte Zee, is heel erg mooi. En in het westen heb je heuvels waar je in de lange en koude winter kunt skiën. De accommodaties zijn niet te vergelijken met die in de Alpen, maar toch het is heel erg aangenaam. Dat reizen gebeurt overigens of met oude, voormalige Aeroflot-vliegtuigen waarbij ik iedere keer weer denk dat ik mijn leven waag. Of per trein. Dat gaat niet snel, je bent al gauw een nacht onderweg om ergens te komen, maar het is wel heel comfortabel.”

Vrouwen

Tot besluit vragen we naar het opmerkelijkste verschil tussen Nederland en Oekraïne, buiten zijn werk. “De vrouwen. Een Oekraïense besteedt veel meer aandacht aan haar uiterlijk dan de vrouwen in Nederland. Als je ze over straat ziet lopen dan lijkt het altijd of ze naar een geweldig feest onderweg zijn. Terwijl het bij wijze van spreken maandagochtend is en ze naar hun werk gaan.” ■